Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 34 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York 1, N. Y., Rugpiučio-August 23, 1957 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — Vol. XLVIII

REIKŠMINGA BIČIULYSTĖ TARP VILNIAUS IR VARŠUVOS

Ką parodo Lodzes transporto darbininkų streikas, kuris numalšintas kariuomenės pagalba. – Lenkų delegatai Lietuvoje demonstravo nepriklausomumą nuo Maskvos. – Iš Berlyno Chruščevas išvažiavo piktas dėl Adenauerio notos

Lenkijos gyvenimas parodo, ryškiau negu bet kur kitur, kaip skirtinga yra tikrovė nuo tos viešos propagandos, kuri iš už geležinės uždangos skleidžiama pasaulyje.

Kitose laisvose valstybėse nebutų didelis įvykis, jeigu vieno miesto transporto darbininkai sustreikuotų, reikalaudami savo buklės pagerinimo. Tokių atsitikimų visur pasitaiko ir atitinkami pareigunai, vietinės administracijos žmonės, stengiasi tokius nesklandumus kaip galima greičiau likviduoti.

Bet kai sustreikavo didelio Lenkijos miesto Lodzės autobusų šoferiai ir konduktoriai, tai Gomulkos administracija nepaprastai susijaudinusi griebėsi ypatingai žiaurių priemonių stengdamosi į vargą patekusius darbininkus skubiai numalšinti. Po vietinės policijos nesekmingų mėginimų, kada net buvo panaudotos ašarinės bombos, **į Lodzę iš Varšuvos pasiųstas aukštas režimo pareigunas generolas Komaras.** Šis jau nesivaržė dėl priemonių. **Karinių pajėgų, tankų ir šarvuočių pagalba jis atakavo transporto įmones, kuriose buvo įsitvirtinę streikuojanti darbininkai.** Jų pasipriešinimas buvo palaužtas ir karo daliniai užėmė dirbtuves ir įstaigas. Spaudos žiniomis, **esama 40 darbininkų tarpe sužeistų.** Streikuojantieji parodę nepaprastą drąsą ir ryžtingumą. Net moterys, autobusų konduktorės, gatvių kovose nepabugusios ašarinių dujų, o ištvermingai laikiusios savo pozicijas, kol karinė jėga jas privertė pasiduoti.

Streikuojantieji darbininkai labai menkai buvo atlyginami. Jie dirbdami 60 val. į savaitę, uždirbdavo vos 50 dol. į mėnesį pagal Lenkijos valdžios nustatytą pinigų kursą. O darbininkų reikalavimai buvę taip pat labai kuklūs, vos porą centų priedo į valandą.

Lodzės transporto darbininkų streikas sulaukė atgarsio visoje Lenkijoje, nes daugumos miestų darbininkai vienokiu ar kitokiu budu pareiškė nelaimės draugams pritarimą ir užuojautą.

Tokie režimai, kaip dabartinis Gomulkos Lenkijoje, gali laikytis tik teroro pagalba. Darbininkai, kurių vardu šis režimas neva veikia, kai tik atsipalaiduoja nuo teroro baimės, savo reikalavimus patiekdami tuojau parodo melagingumą propagandinio tvirtinimo, jog režimo ir darbininkų interesai ten esą sutaikinami.

Lenkijos žmonės, pasinaudodami ta aplinkybe, kad Gomulka rodo pastangas atsipalaiduoti nuo Maskvos varžtų ir, žada įvesti neva laisvesnį režimą Lenkijoje, įsidrąsino ir pasiryžo apginti savo teises ir išsikovoti pakenčiamesnes gyvenimo sąlygas. Per tai ir paaiškėja Gomulkos režimo propagandos silpnoji pusė. Lodzėje generolo Komaro panaudoti prieš darbininkus tankai ir ašarinės dujos sukuria šiurpulingą "gomulkinio" režimo vaizdą visose šalyse, kurios dabar tebėra už geležinės uždangos. Ir visų panašiose sąlygose esančių šalių darbininkai laukia tik geresnės progos pateikti raudonajai valdžiai savo teisėtus reikalavimus.

Savotiški lietuvių-lenkų santykiai

Čia tik ką suminėtų įvykių šešelyje labai savotiškai atrodo, nežinia kurios pusės užsimojimu, pradėti bičiuliškumo santykiai tarp lenkų ir lietuvių. Neseniai buvo pasikeista delegacijomis, lenkai lankėsi Vilniuje ir Kaune, o ministerio pirmininko pavaduotojo Preikšo vadovaujama delegacija buvo Varšuvoje. Iš viso ko galima spėti, kad Maskvos patikėtiniai nelabai liko patenkinti šia "bičiuliškumo" akcija. Nes **atsirado pavojus, kad lietuviai gali užsikrėsti "gomulkizmu" ir tuo budu galėtų sustiprėti lietuvių tarpe tautinis atsparumas.** Labiausia, kad lenkai, pasisakydami apie dabartinę bolševikinę lietuvių kurybą, atsiliepė paniekinamai, iškeldami ir teigiamai įvertindami kaip tik nepriklausomos Lietuvos laikų rašytojų ir dailininkų darbus. Preikšui ir jo draugams tai buvo didelis smugis. Yra duomenų, kad **lenkai Lietuvoje jautėsi laisvai ir naudojos proga iškelti tautinio savarankumo svarbą politiniu ir kulturiniu požiuriu.** Na, o lietuviai Varšuvoje, deja, elgėsi labai vergiškai. Jie stengėsi, matyt bijodami Maskvos valdovų, visur rodyti savo ištikimybę ir palankumą rusams, sudėdami vainikus prie dabar garsių Varšuvoje rusiškų paminklų. Galime įsivaizduoti kokia paniekos šypsena palydėdavo tokį lietuvių padlaižiavimą rusams, kurių lenkai jau seniai neapkenčia ir nuo kurių įtakos vieningai siekia išsivaduoti. Žinoma, panašios delegacijos niekados nesugebės lietuvių lenkų santykių bičiuliškumo sustiprinti, bet, neabejotinai, aklinai uždaroje dabartinės Lietuvos atmosferoje nors ir toks mažas vėjelis iš savarankesnės Lenkijos yra naudingas. Jau ir tai gerai, kad dabartiniai okupuotos Lietuvos veikėjai pamato, jog galima ir nedrebėti prieš Maskvos ponus, kurie iš Vilniaus žiurint tuo tarpu dar tebėra baisūs...

Rukštus Chruščevo atsisveikinimas su Berlynu

Savo pagrindinių tikslų Chruščevas nė trupučio neslėpė lankydamasis rytų Berlyne. Jam svarbu buvo sustiprinti labai netvirtas dabartinių rytų Vokietijos valdovų pozicijos. Grotewolis su Ulbrichtu suvarydavo į mitingus kur Chruščevas rodė savo gražbilystę, tukstančius žmonių, atleisdami juos nuo kasdienio darbo ir apmokėdami kelionę, kur reikia. Šalutinis, bet lygiai svarbus tikslas buvo pakenkti vakarų Vokietijos kancleriui Adenaueriui, kad netrukus įvykstančiuose rinkimuose jis pralaimėtų. Šia kryptimi buvo keliais atvėjais paleista Chruščevo daug karčių žodžių. Bet galutinai jį iš kantrybės išvedė **Adenauerio nota Maskvai, kur buvo pareikalauta grąžinti dar iki šio laiko negrąžintus vokiečių belaisvius iš Rusijos.** Chruščevas savo įprastu akiplėšiškumu pareiškė savo paskutinėje kalboje Berlyne, jog **Rusijoje nėsą daugiau vokiečių belaisvių.** Rusai, esą, "negalį grąžinti karo metu užmuštų vokiečių". Tai toks šiurkštus buvo gautas atsakymas į teisėtą ir skaudų vokiečiams belaisvių klausimą. Tad išeina, jog paskutinis akordas Chruščevo kelionėje po rytų Vokietiją, išėjo svečiui labai nepalankus, nesgi ir rytų zonos vokiečiai gerai suprato Chruščevo tvirtinimo melagingumą ir jų širdyse skaudžiai atsiliepė neviltis pamatyti sau artimus žmones vėl laisvus.

Susivienijimo veikėjai kanadiečiai atostogų metu Susivienijimo vasarvietėj Atlantic City N. J.: **A. Paulauskas** iš Toronto, Canada, **M. Juodviršis** ir **G. Knystautas** iš Montreal, Canada. Su maloniais kanadiečiais plačiai pasikalbėta Susivienijimo reikalais.

Šaukiamas Atstovų Pasitarimas

Artėjant dideliam darbui, musų organizacijos naujam vajui, Vajaus Komisija nutarė sušaukti centrinių atstovų pasitarimą platesniam susipažinimui su vajaus darbais ir didelio atsakomingo darbo pareigomis, kurias centriniams atstovams reikės atlikti vajaus metu.

Pasitarimas įvyks Susivienijimo vasarvietėje, 128 S. Maine Avenue, Atlantic City, N. J., rugsėjo mėnesio 21 ir 22 dienomis. Visi centriniai atstovai kviečiami šiame pasitarime dalyvauti, bendrai su Vajaus Komisija aptarti būsinčio vajaus darbus ir jam gerai pasiruošti.

Jei dėl kokių nors svarbių priežasčių negalėtumet atvykti į pasitarimą, prašomi apie tai iš anksto pranešti Susivienijimo Centrui.

Butų labai gerai, kad galėtumet atvykti penktadienio vakare, rugsėjo 20 dieną, tai šeštadienį galėtume anksčiau pradėti pasitarimus.

Repatrijanto Likimas

Naujas "progresyvių katalikų" savaitraštis Kierunki, einąs Varšuvoje, patalpino vieno repatrijanto straipsnį, kuriame jis išdėsto visus sunkumus, kokius jis patyrė grįžęs į "Liaudies Lenkiją". Straipsnį rašo Kazimierz Olszewski, sugrįžėlis iš Kanados.

Tasai "kanadietis" pirmiausia buvo pasiųstas į repatrijacijos centrą Szczecin, kur pavogė jo laikrodį. Tada jį pasiuntė dirbti anglių kasyklose prie Čenstakavo. Jis to darbo nepakėlė, nes žmonės vis jį įtarinėdavo. Tada jis gavo leidimą vykti į Wroclaw, bet ir čia jis ilgai neišbuvo. Jis keliavo į repatrijacijos centrą Gdynėje, čia geležinkelių stotyje pavogė jo visus daiktus. Taip jis tapo benamis repatrijantas, be lėšų, be bet kokių daiktų ir bedarbis.

Olszewski rašo ir apie tai, kaip jis pardavęs savo daiktus Kanadoje ir už tuos pinigus Lenkijoje veik nieko negalėjo įsigyti. Repatrijantai nežino Lenkijos įstatymų, dažnai išmetami iš darbo be priežasčių. Daugelis keistai žiuri į pačią repatrijaciją. LAIC.

Paminėjo Valančiaus Mirties Sukaktį

Vilniaus radijas paminėjo Motiejaus Valančiaus 82-sias mirties metines. Jis vadinamas "lietuvių realistinės prozos pirmtaku", toliau: "žymus 19-to amžiaus lietuvių kulturos bei literaturos veikėjas. Valančius prisidėjo prie liaudies ekonominės padėties bei kulturinio lygio kėlimo, steigė mokyklas, blaivybės draugijas, leido knygas... Jis pripratino skaityti ištisą valstiečių kartą". Tačiau Vilniaus radijas, iš kitos pusės, negali susilaikyti nepastebėjęs, kad Valančiaus raštai gina kaimo buržuazijos interesus ir išreiškia savo klerikalinę tendenciją. Pasigenda Vilniaus radijas, kad Valančiaus vaizduojamame kaime nesą klasinių prieštaravimų, o teigiami veikėjai visuomet esą pamaldūs. Vis dėlto "jo raštų liaudiškumas, jų realistiniai elementai, gausi etnografinė medžiaga, daro juos reikšmingus ir šiuo metu" — pripažįsta Vilniaus radijo pranešėjas. E.

IŠVAKARĖSE NAUJO VAJAUS

Padėka Kelianti Pasitenkinimą

Jei žmogus padaro ką gero, jis patenkintas, linksmas ir laimingas. Kaip yra su žmogum, taip pat ir su organizacijomis, nes kiekviena organizacija yra daugelio žmonių vienetas.

Tėvynėje jau buvo minėta, kad praeitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas paskyrė beveik 1000 dolerių paramos įvairiems lietuviškiems reikalams, ypač kad paremti lietuviško jaunimo darbus ir veiklą.

SLA Centras vykdydamas Pildomosios Tarybos nutarimus išsiuntinėjo paskirtą paramą organizacijoms ir asmenims. SLA Centras dabar gauna padėkos laiškus. Šie laiškai sukelia šiltą jausmą ypač tiems, kurių rankose buvo sprendimo galia ir pasididžiavimą visiems SLA nariams, kad jų organizacija naudinga ir didžiadvasė lyg tas geraširdis dėdė.

Vienas iš padėkos laiškų

Daug lietuviško jaunimo yra įsijungę į skautų eiles. Šiemet vyksta viso pasaulio skautų stovykla. Lietuviai skautai irgi ten norėjo patekti, kad reprezentuoti savo tėvynę. Kelionė tolima, išlaidų daug. SLA suprato lietuviškos skautijos reikalą ir paskyrė bene stambiausią paramą — $300.00.

Dėkodami skautai rašo: "Noriu pranešti, jog S. L. A. paskirti $300.00 Lietuvos Skautų Brolijos Džiamborės Fondui yra gauti. Lai man buna leista užtikrinti SLA, jog Jusų duosni parama bus išnaudota propaguojant Lietuvių Tautos ir jos jaunuomenės reikalus laisvojo pasaulio jaunimo tarpe, kuris su laiku bus paskirų valstybių piliečiai, vadai, pasaulio bei Lietuvos likimo tvarkytojai. Dar kartą pademonstravo, jog **S. L. A. ne tik žodžiais, bet pozityviai teikia pagalbą** bendriems lietuvių darbams. Bukite tikri, jog lietuviai skautai pasiliks nepaprastai dėkingi SLA, o savo padėką reikš eidami Jusų keliais — kovoti už laisvą Lietuvą". (pas.) A. Banelis, Užsienio Skryriaus Vedėjas.

Kitas padėkos laiškas

Pirmoji Lietuvių Tautinių šokių šventė turėjo tautinės reikšmės. New Yorko Moksleivių Tautinių šokių grupė, norėdama dalyvauti kreipėsi į SLA, kad gauti pagalbą. S. L. A. atsižvelgdamas į jaunuomenės gražius ir naudingus užsimojimus ir **ypač į tai, kad šios grupės daug dalyvių yra SLA nariai,** jiems paskyrė $25.00 paramą. Šios grupės vadovė p. J. Matulaitienė rašo tokį laišką SLA sekretoriui dr. M. J. Vinikui:

"New Yorko Moksleivių Tautinių šokių grupė gavo iš SLA skirtą 25 dol. čekį kelionės išlaidoms į Čikagą, Tautinių Šokių šventę, padengti. Visų šių jaunuolių vardu nuoširdžiai dėkoju ir visi džiaugiamės, kad esame nepamiršti ir remiami tokios garbingos organizacijos kaip SLA".

Dar vienas iš padėkos laiškų

SLA Pildomoji Taryba užgirdusi, kad senas SLA kurėjas, veteranas ir nepailstamas ilgametis veikėjas p. Jonas Žemantauskas, sulaukęs gilios senatvės, sunkiai susirgo, be jokio raginimo paskyrė jam paramą $100.00, kaip mažą simbolinę padėką už jo praeities didžiuosius darbus.

SLA 11 kuopos sekretorė p. Ona Lesunaitienė rašo: "Turėjome musų kuopos metinį susirinkimą, kuriame buvo perskaitytas SLA Centro laiškas, o prie jo buvo pridėtas $100.00 čekis, kurį Pildomoji Taryba paskyrė J. Žemantauskui. Visų vardu tariame Pildomąjai Tarybai ir SLA sekretoriui ačiu".

O J. Žemantausko duktė S. L. A. sekretoriui dr. M. J. Vinikui rašo: "Noriu padėkoti Jums ir Pildomąjai Tarybai už tą 100 dolerių, kurį atsiuntėte mano tėvui. Mano tėvui buvo didelė staigmena ir dar didesnis malonumas gauti tą dovaną iš SLA organizacijos, kuri yra tokia brangi mano tėvo širdžiai, nes jis per daug daug metų su atsidavimu ir dideliu entuziazmu dirbo dėl šios organizacijos. Jis pats jau nebegali padėkoti. Todėl jo vardu reiškiu nuoširdų dėkingumą už Jusų atsiminimą ir dovaną".

SLA yra brangus kiekvienam lietuviui

Padėkos laiškai aiškiai nusako ir įrodo, kad Susivienijimui yra brangūs visi lietuviai. SLA jautriai atsiliepia į jaunimo reikalus, jis nepamiršta ir savo brangių senųjų veikėjų, nors jie jau taip pavargo nuo gyvenimo, kad net laiško nebegali parašyti.

Nors šie faktai mažos reikšmės, tačiau jie nusako vieną didelę tiesą, kad SLA per daug metų buvo visų lietuvių stiprioji pilis ir tokia pasiliks ilgiems laikams. Šioje pilyje kiekvienas lietuvis, kurio širdyje plaka meilė ir pagarba savo tėvynei, tautai, tėvams, ras didelę brolišką šeimą, šiltą užuojautą jo gyvenimo audrose ir tikrą pagalbą nelaimėje.

Pagalvokime apie savo rytojų

Kaip kad kiekvienas žmogus eidamas gulti pagalvoja apie ryt dieną, ką veiks, kokius darbus atliks; kaip kad kiekvienas žmogus savo gyvenimą turi suplanavęs dėl tolimos ateities, lygiai taip pat daro ir organizacijos. Ir jos galvoja apie ateitį ir nustato ateičiai planus.

Musų garbingoji SLA organizacija pergyvena išvakares naujo vajaus. Dėl naujojo vajaus buvo daug ruoštasi, daug planuota, daug kas pagerinta ir daug dirbta. Visa tai atlikta dėl vieno didelio tiksto, kad kuogeriausiai ir naudingiausiai galėtų patarnauti savo nariams.

Ar nusiseks šis vajus, priklausis dalinai nuo paties S. L. A., t. y. kiek bus pajėgus išjudinti musų visuomenę ir įrodyti, kad verta ir naudinga yra priklausyti prie šios organizacijos, bet didele dalimi priklausis nuo pačios visuomenės. Jei visuomenė girdės tą galingąjį šauksmą, kuris kviečia ją buti narių eilėse tų ištikimų ir nepailstamų savo tautos sunų, kurie atiduoda daug brangaus laiko ir darbo, kad išlaikyti savo tautos gyvybę, jei visuomenė jaus tokią pat padėką SLA garbingajai organizacijai kokią išreiškė skautai, moksleiviai ar tas pailsęs nuo gyvenimo veikėjas, aišku SLA vajus nusiseks. Taigi SLA vajus priklausis nuo jautriosios ir gerosios tautinės sąžinės.

SLA nesuskaitomą daugybę gražių ir kilnių dartų atliko savo tautai ir savo nariams. Bet nežiurint to, musų tautos žmonės, ypač apdraudų reikale, t. y. pagalbos dėl savo gyvenimo nelaimingų dienų jieško ne pas savus, bet svetur, ten kur jos negali gauti. Daugelis, kaip neišmanėliai padarę šią klaidą, džiaugiasi ir net didžiuojasi. Atrodo, kad džiaugiasi dėl to, jog nuskriaudė save ir kad padarė didelį nusikaltimą savo tautiniams reikalams.

Vienintelis kelias šiems nesąmoningiems paklydimams išvengti yra — išgirsti balsą savo broliškos organizacijos. SLA visus dorus ir geros valios lietuvius šaukia taip pat meilingai ir nuoširdžiai, kaip kad motina savo mielus vaikus ir kiekvienam savo nariui duoda nuoširdžiausį patarnavimą ir galimai didžiausią pagalbą.

Broli ir sese lietuvi! Galvodamas apie savo ir savo šeimos rytojų, nepamiršk, kad tarpe tavo ir tavo tautos draugų didžiausias tau yra SLA. Pavesk bent dalį savo rytojaus SLA, tikrai sulauksi dienos, kad jis tarp skaudžių tavo ašarų, kaip kad kartais saulė prasiskverbia pro debesį, atneš džiaugsmo tyrą šypseną.

Žinios iš Okupuotos Lietuvos

(Eltos pranešimai)

Neturėdami pašaro, išpardavinėjo paršelius kai kurie Dusėtų rajono kolchozai. Kolchozų vadovai susilaukė už tai papeikimus ir perspėjimus, bet ką jie kita galėjo tokioje padėtyje padaryti? Kiaulių pricauglį (dėl pašarų stokos) išpardavinėjus, kai kur kiaulidės pasidarė tuščios. Buna ir taip: Viename kolchoze šiais metais iš 87 paršelių 38 krito, tad kolchozas pasiskubino ir likusius parduoti.

—o—

Lietuvos fechtavimo pirmenybėse pirmą kartą užėmė Kauno rinktinė, pasiekusi 84 pergales. Vilniečiai liko antroje vietoje. Kovose elastingu durtuvu Lietuvos meisterio vardą laimėjo kaunietis M. Macijauskas. Varžybose espadronu nugalėtoju liko pereitų metų meisteris kaunietis J. Subačius. Šiaip dar fechtavimo varžybose gerai pasirodę P. Braziulis, H. Moročkinas, Z. Tuliševskis, B. Rustelka.

—o—

Apie lietuvius kovotojus už Ispanijos laisvę. Valstybinės grožinės literaturos leidyklos Vilniuje dabar išleistas atsiminimų rinkinys "Už Ispanijos laisvę". Tai atsiminimai iš kovų Ispanijoje 1936-1939 metais, parašyti Lietuvos komunistų, dalyvavusių tose kovose. Jų ten buta apie 50. Kai kurie kovose žuvo.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Manager

EARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States ------ $3.00
To Foreign Countries ----- $4.00

307 West 30th Street
New York 1, N. Y.
Tel. LAckawanna 4-5529

Susivienijimo kuopų skubūs pranešimai turi buti prisiųsti ne vėliau savaite laiko prieš laikraščio išleidimą. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiura.

Keičiant adresus, BUTINAI paduokite zono numerį ir seną adresą.

MUSŲ REIKALAI

Geriau suruošti ką nors vėliau, negu niekad

Kaikurių kuopų veikėjai mums rašo, kad jau baigiasi vasara ir jau pervėlu ką nors suruošti tyrame ore. Tokie nusiskundimai neatitinka tikrenybei, nes labai dažnai pasitaiko, kad rudeniniam sezone oras buna daug gražesnis ir patogesnis išvykoms, negu vasaros metu, tik reikia noro ir pasišventimo darbui.

Kaipo pavyzdį galima paimti kad ir veikliąją Susivienijimo 134 moterų kuopą, kuri, kiek mums žinoma, jau buvo suruošusi vieną išvyką, dabar ruošia antrą rugsėjo mėnesio 15 dieną, visai nekreipdama dėmesio į artėjantį rudenį. Šios moterų kuopos išvykos visuomet buna sekmingos, nes jos valdybos narės, pradėdamos kokį nors darbą, ryžtingai dirba pačios, nelaukia iki kas kitas ateis jų darbą padaryti, už tai jų išvykos ar kitokie pokyliai buna sėkgi.

—:o:—

Taip gali padaryti ir kitos kuopos, tik nereikia bijoti darbo.. Taigi ir dabar, artėjant rudeniui, tos kuopos ir apskričiai, kurios ir kurie iki šiol nesuruošė jokios išvykos į tyrą orą, tai gali padaryti rudeninio sezono metu, kada oras buna daug gražesnis, negu vasaros metu. Yra skaitlingų kuopų nariais, kurių tarpe randasi energingų veikėjų, tad nereikia bijotis pradėti darbą, nes tie energingieji nariai neatsisakys pagelbėti suruošti išvyką ar pokylį.

Ir sena lietuvių patarlė sako, kad geriau vėliau, negu niekad. Kad ir pavėluotai, pasistenkite suruošti išvyką, nes daugelis narių tokių išvykų laukia.

—:o:—

Paimkime kad ir veikliosios ketvirtosios apskrities rugpiučio 4 dieną įvykusią gegužinę. Nors tą dieną oras nebuvo palankus, protarpiais lijo, bet tas nesulaikė Susivienijimo narius ir geros valios lietuvių nuo vykimo į gegužinę. Dalyvių gegužinėje, kaip mus informuoja patikimi apskrities veikėjai, dalyvavo virš tukstančio rinktinės publikos, linksmai praleido laiką, susitiko savo senuosius pažįstamus, pasidarė naujų pažinčių ir visi buvo patenkinti.

Be linksmo laiko praleidimo, jie išklausė Susivienijimo prezidento Povilo P. Dargio kalbą, kuris pirmą kartą kalbėjo Connecticut valstijoj suruoštoj gegužinėj. Jis kalbėjo Susivienijimo reikalais, supažindino narius ir ne narius su organizacijos atliktais darbais, dabar dirbančiais ir ateities darbams nustatytomis gairėmis. Gegužinės ruošėjai gerai padarė pasikviesdami savo organizacijos prezidentą pasakyti kalbą.

SLA Reikalai ir Veikla

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Antrosios Apskrities Metinis Suvažiavimas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antrosios apskrities kuopų atstovų metinis suvažiavimas kviečiamas **1957 metais spalių mėn. 27 dieną, 1 valandą po pietų, DLK Vytauto Klubo svetainėje, 447 Central Street, Lowell, Mass.**

Visos SLA 2 apskrities kuopos prašomos savo susirinkimuose išrinkti atstovus. Kuopų valdybos prašomos bendros veiklos, narių skaičiaus ir finansinės padėties raštu pranešimus ir iš anksto ruoštis šiam suvažiavimui.

Suvažiavimo reikalais vietoje — Lowell rupinasi vietos SLA kuopos valdyba.

SLA Antrosios Apskrities Taryba.

Susivienijimo 4-tos Apskrities Metinis Išvažiavimas Buvo Sėkmingas

Per "Tėvynę" dažnai buvo pranešama, kad SLA 4-tos apskrities metinis išvažiavimas įvyks rugpiučio 4 dieną, Belleview Lake Grove parke, šalia Waterbury, Conn. Dabar, išvažiavimui praėjus, nors trumpai parašysiu apie jo pasekmes.

Ryte buvo ukanota ir atrodė, kad gali buti lietaus, kuris pakenks 4-tos apskrities vasarinei metinei pramogai. Šių žodžių rašytojas atvyko su specialiu autobusu iš Ansonijos apie 1 valandą po pietų, ir dar mažai svečių matėsi parke. Bet netrukus atvyko didelis autobusas iš New Britain ir iš Hartford. Apie 2:50 valandą pradėjo lyti. Pamaniau sau, kad gal dėl lietaus kaikurios kuopos susilaikė nuo atvykimo. Bet nežiurint lietaus, suvažiavo daug svečių ir buvo apypilnis parkas. Vėliau padangės išsiblaivė ir suvažiavę linksmai laiką leido.

Statistika rodo, kad aplamai imant, moterys ilgiau gyvena, negu vyrai. Šios gegužinės dalyviai lyg ir patvirtina tą apskaičiavimą. Štai važiuojam iš Ansonijos specialiu autobusu, kuriame buvo apie 25 moterys, o vyrai tik 8. Pačiam išvažiavime irgi buvo daugiau moterų, negu vyrų. Kiti darė išvadą, kad vyrai išeina į taip vadinamą pensiją, tai atsisako nuo šio svieto, o moterys pasilaiko ilgiau jaunos, daugiau visur dalyvauja.

Svečiai linksmai leido laiką. Orkestrui grojant, jauni daugiausia šoko, kiti prie stalų susėdę, prie bufeto besikalbėdami vaišinosi. Kiti sutikę seniai matytus savo pažįstamus klausė kas pasidarė, kad taip sumenkęs ir suvargęs. Dar kiti turi atsivežę gautų laiškų iš Lietuvos, tai svarsto jų turinį, ypač tą vietą, kur sakoma, kad jiem ten dabar labai gerai. Kitoj vietoj prašo vaistų ir kitų reikmenų prisiųsti, nes tų daykų jie ten neturi. Laiškų gavėjai mėgina tą viską suderinti. Kiti prisimena Susivienijimo reikalus. Štai stambus lietuvis ukininkas Conn. valstijoj, Vincas Aleksninis, sako, kad dėl pagyvinimo SLA kuopų susirinkimų reikia sususirinkimuose turėti kokiu nors klausimu trumpa paskaita, ypač dabar tarp naujokurių yra daug specialistų tam tikrais klausimais, mums pasakytų ko mes dar nežinom. Jis pažadėjo šiuo klausimu parašyti į "Tėvynę". Lauksim.

Ketvirtos apskrities pirmininkas J. Trečiokas, pradėdamas kalbų programą, tarp kit ko pastebėjo, kad naujakuriai, kiek jų atvyko į Ansonia, Conn., beveik visi prisirašė prie S. L. A., o į Waterbury atvyko apie 800, ir iš jų neprisirašė prie SLA nė 8. (Tai rimta pastaba. Visgi butų gerai žinoti kame priežastis). Pirmininkas pirmiausia pakvietė pakalbėti SLA 11 kuopos pirmininką Tamą Matą. Pastarasis sveikindamas svečius pasidžiaugė, kad nors lietus sutrukdė, bet svečių atsilankė gausus burys ir nurodė kur kreiptis norint prisirašyti prie Susivienijimo.

Perstatytas SLA centrinis prezidentas Povilas Dargis iš Pittsburgh, Pa. Jis pats budamas žemaitis, pradėjo kalbą su žemaičių juokinga tarme. Pirmiausia paminėjo SLA nuveiktus darbus lietuvybės labui. Taipgi priminė, kad jei ne Susivienijimo tarpininkystė Washingtone, tai daugelis lietuvių tremtinių nebutų galėję atvykti į šį kraštą, tai jis ragino visus rašytis prie Susivienijimo ir perimti senųjų sukrautą turtą. Pasirodė kad p. Dargis yra neblogas kalbėtojas.

Dar buvo pakviestas pakalbėti Antanas Orantas, SLA 4-tos apskrities sekretorius, kuris pasakė kelis atitinkamus žodžius.

Dar noriu nors trumpai pasakyti apie rengimą šios pramogos. Nuo 4-tos apskrities daugiausia dirbo apskrities pirmininkas Jokubas Trečiokas ir apskrities sekretorius Antanas Orantas. Jie, kaipo vietos gyventojai, daug žygių padarė. SLA 11 kuopa, gyvuojanti Waterbury, parupino visus darbininkus išvažiavime dirbti, kurių buvo užtektinai (pirmiau visada trukdavo) ir patarnavimas buvo geras. Daug priklauso nuo išrinktos kuopos komisijos, pradedant pirm. T. Matu, kuris su savo įtekme daug pagelbėjo gerai suorganizuoti darbininkus. Kiti kom. nariai buvo: Albinas Kušlis, Aldona Matienė, Ona Lasunaitienė ir Vincas Bajoras.

Varde Susivienijimo 4-tos apskrities, visiems komisijos nariams, rengėjams ir darbininkams tariu nuoširdų ačiu!

SLA 4-tos Apskrities Korespondentas.

Reformuokime Gegužinų Programas

RAŠO **J. K.**

Mielosios vasaros laiku, kai močiutė saulė nuleidžia į žemę visą savo kraitį, juo papuošdama neapsakomomis grožybėmis pajurius, miškus, laukus ir pievas, visi skuba į gamtą poilsiui ir atgavimui jėgų, kad galėtų savo gyvybinius darbus ir uždavinius toliau vykdyti.

Musų Susivienijimo organizacijos padaliniai, vasaros metu, gausiai išvykauja ir piknikauja. Tai gražus reiškinys — net gyva butinybė, nes visi vasarą reikalingi atsijaunimo ir naujų jėgų sukaupimo, kad rudeniop, grįžę iš gamtos, galėtų pilniau ir darniau savo organizacinius užsimojimus atlikti.

Didesni, vasariniai, Susivienijimo narių susiburimai, sutraukia į gamtą nemaža musų tautiečių, net ir iš tolimesnių apylinkių, kurie čia užmezga su nariais širdingas pažintis, o per jas padaugėja ir Susivienijimo šeima. Dėl to, vasarinės musų pramogos, nemažiau kaip ir kitos, vertos musų dėmesio — yra gyvybinis musų reikalas ir neginčitina visuomeniška nauda.

Lankant Susivienijimo kuopų piknikus-gegužines ir stebint "Tėvynės" lapuose skelbiamus kuopų gegužinių kvietimus, visų kuopų vienodomis, monotoniškomis, prieš labai daug metų sukurtomis, programomis, kyla mintis, kad šios rušies musų parengimai prašosi reformos — prašosi naujo turinio, įvairumo ir gyvumo, nes šiais moderniais laikais kiekvienas žmogus jieško sau visur, net ir gegužinėje, įvairumo ir naujumo ir, sakytume, didesnio sotumo savo širdžiai ir dvasiai.

Musų gegužinėse, šalia musų tradicinių užkandžių ir gėrimų, turėtų išdygti antroji programos dalis, t. y. meninė, dainininė, vaidybinė ir prakalbinė, o šalia — "rumbo" ir polkos, taip laukiami musų tautinių šokių ratelių pasirodymai, kuriuos net ir kitataučiai myli — garbina.

Susivienijimo plačioje apimtyje, yra nemaža gausių ir darbščių kuopų, kurios savo jėgomis, gali surengti, su didingomis programomis, gegužines ir kit. pirmaujančius vasaros pasirodymus ir taip patraukti gausiai liet. visuomenę pasigėrėti Susivienijimo organizacijos darbais ir prisidėti prie bendro lietuviško darbo. Mažesni vienetai — neskaitlingos kuopos ir kuopelės, susiburusios bendram darbui po dvi-tris, irgi gali nemaža ta linkme nuveikti.

Iš gyvų pavyzdžių matome, kad gegužinės su įvairia ir turininga programa, turi šimtaprocentinį pasisekimą. Į jas suguža šimtai lietuvių pasigrožėti ir linksmai praleisti laiką.

Priešingas vaizdas "tuščiose" gegužinėse. Mažai publikos. Nyku ir nuobodu... Musų tautietis užkandęs kugelio ir išgėręs stiklą alaus skuba namo — peikdamas laikus ir žmones, kad jie jo širdžiai nieko nedavė... Jaunimas, į "mirusių" gegužines, visai neturi simpatijų lankytis. O kokiu gi kitu budu, mes, tą musų dainuojantį ir šokantį jaunimą, įtrauksime į musų draugijas ir įjungsime į musų lietuvišką brangų darbą?!

Šios mintys, šių metų gegužinių sezonui, gal kiek ir "vėlyvos"... Tačiau, musų Susivienijimo organizacija, atšventusi savo gyvavimo 70 metų jubiliejų, yra dar tik pačiame žydėjime. Ji dar ilgai gyvens ir bujos, jeigu mes ją laistysime savo gerais sumanymais ir naujais darbais, ne tik šiemet, bet ir visais ateinančiais metais.

Cleveland, Ohio

SLA 136 KUOPOS

narių susirinkimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 1 dieną, 11:30 valandą ryte, Dirvos redakcijos patalpose, 1272 E. 71-st Street. Valdyba prašo visus kuopos narius kuoskatilingiau susirinkime dalyvauti.

Valdyba.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikal... veda DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas.

Rašo DR. S. BIEŽIS

Nuovargio Reikšmė

Kiekvienas, mažas, jaunas ir senas, yra jutęs skaitlingus nuvargio atsitikimus. Visi nuovargį žino ir apie tai nėra prasmės kalbėti. Tačiau nedaugelis supranta nuovargio tikrąją reikšmę, jo priežastis ir galimas vienokias ar kitokias pasekmes, kurių svarbą tik išimtinai retas tejsivaizduoja. O tai yra itin svarbu ir kiekvienam žinotina, kad išvengti stanbios klaidos, kuri gali baigtis net rimtu sveikatos pakrikimu.

Pirmiausia pažvelkime kas tikrumoje yra nuovargis. Trumpai galima atsakyti, kad tai ęsąs žmogaus jutimų kolektyvas, kuris duoda mums signalą arba įpsėjimą apie besiartinantį pavojų, tiek kunui, tiek protui. Reikia pasakyti, gamta buvo tikrai drauginga, kad ji pagamino pasargos ženklus nuovargiui, nes priešingame atsitikime įvyktų nesuskaitoma daugybė katastrofų mums visai nejuntant ir nežinant. Taigi nuovargio požymius privalome skaityti kaip mums naudingus ir butinus sveikatos išlaikymui normalėje padėtyje. Kaip gi kitaip galėtume žinot kada ir kur pavojus artinasi?

Žmogaus jėga arba kaip dažniausia sakoma, energija pareina iš dviejų šaltinių kune, butent: deguonio ir cukraus, nelyginant automobiliui gazolinas ir oras (deguonis). Jų atsarga arba rezervas normalėse sąlygose esti nedidelis. Imkime deguonį. Ramaus poilsio metu deguonio gaminti energijai reikalinga tik pusė paintės. Darbo metu jo pareikalavimas kyla tiesioginėje proporcijoje darbo sunkumui, kaip kad greitesnis važiavimas automobiliu sunaudoja daugiau kuro į tą patį laiką. Spartaus bei sunkaus darbo atsitikime organizmas pareikalauja net viršaus šešių galionų deguonio vienai minutei. O tuo pačiu tarpu plaučiai tepajėgia jo pristatyti tik vieną galioną. Taigi trukumas tegali buti papildytas vien tik iš kraujo raudonųjų kunelių, kuriuose esti nuo keturių iki penkių galionų. Stipresni įsitempimai, pavyzdžiui, smarkus bėgimas, kopimas į statų kalną arba šiaip jau sunkus ir judrus darbas, šią nedidelę deguonio atsargą išvartoja į trumpą laiką. Šitokiuose atsitikimuose nuovargio ženklai pasireiškia smarkiu širdies plakimu, uždusimu, pamėlinavimu, bendru nusilpimu ir vienu žodžiu, netekimu jėgų, ką ir vadiname nuovargiu, šiais atvejais staigiu nuovargiu. Jei šitokie įsitempimai tęsiami dėl bet kokios priežasties, tai visi ženklai ryškėja bei sunkėja iki, pagalios, visoms jėgoms isisėmus asmuo staigiai krinta, dažnai nustojęs sąmonės, arba kaip dažnai sakoma, pusgyvis. Kada širdis esti sveika, tai pailsėjus, viskas sunormalėja. Gi priešingame atsitikime, neretai įvyksta ir tragedija. Žmonės su pažeista širdimi privalo visada vengti stipresnių įsitempimų, kurie visuomet esti susiję su pavojumi.

(Bus daugiau)

Iš SLA 135 Kuopos Susirinkimo

Philadelphia, Pa. — Rugpiučio 4 dieną, sekmadienį, antrą palandą po pietų, Lietuvių Muzikalio Namo Bendrovės patalpose, 2715-17 East Allegheny Avenue, įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 135 kuopos reguliaris susirinkimas. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos vice pirmininkas Vincas Botyrius. Protokolą iš praeito kuopos susirinkimo perskaitė sekretorius Antanas Tvaranavičius. Protokolas vienbalsiai priimtas.

Gautas pakvitavimas iš centro iždininkės Noros Gurienės iš liepos 26 dienos už musų kuopos narių, birželio mėnesio sumokėtas duokles sumoje $178.63.

Finansų sekretorius Z. Jankauskas, raportuoja, kad yra iš centro gautas ligoje pašalpos Vincui Zadzeikai, čekis sumoje $8.00, kuris jam įteiktas.

Kuopos labui ir gerovei. Pasiulyta, kad dar šiais metais kas nors **butų surengta.** Z. Jankauskas savo kalboje rekomenduoja, kad kurį šeštadienio vakarą surengti viešas prakalbas, ir kalbėtojų pakviesti SLA prezidentą Povilą P. Dargį. A. Tvaranavičius tam pritaria ir daro pastabą, kad į tą darbą reikia kviesti ir SLA 8-tąją apskritį. Įnešimas vienbalsiai užgirtas, ir tuo darbu rupintis įpareigota kuopos valdyba.

Kuopos finansų sekretorius Z. Jankauskas įpareigotas susižinoti su SLA Prezidentu ir 8-tos apskrities vadovybe.

Apie Laikraštį "Vienybę"

Dabar apie laikraštį "Vienybę" ir jame telpantį Susivienijimą Lietuvių Amerikoje niekinantį straipsnį, užimant net visą puslapį. Išsireiškimų ir nepasitenkinančių buvo daug, kam laikraščio "Vienybės" redaktorius tokius raštus talpina į laikraštį. Man, kaipo buvusiam laikraščio "Vienybės" rėmėjui ir "Vienybės" naudai piknikų-gegužinių rengėjam teko daug nukentėti. Bet aš tikiu, kad SLA Pildomoji Taryba į tai domės nekreips.

Baigiant kuopos susirinkimą, kuopos iždininkas Vytautas Karalius, praneša, kad gavęs laišką iš Jono Griganavičiaus, kuopos pirmininko, kuriame sveikina kuopos valdybą ir visus narius. Pranešimas priimtas.

Susirinkimą uždarė vice pirmininkas Vincas Botyrius.

Antanas Tvaranavičius,
SLA 135 kuopos sekr.

Chicago, Illinois

Graži Bus Susivienijimo 134 Kuopos Išvyka

SLA 134-ta moterų kuopa rengia linksmą **rudeninę išvyką sekmadienį, rugsėjo 15 dieną, Leppos aržuolyne, 8212 So. Kean Avenue, arti Archer Avenue.**

Bus daug dainelių, geras šokiams orkestras, skanių užkandžių ir gėrimėlių.

Pradžia 12 valandą.

Rengėjos ir kuopos valdyba širdingai kviečia visus ir visas atsilankyti.

Lowell, Mass.

SLA 173 KUOPOS

susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 1 dieną, 3 valandą po pietų, priprastoj vietoj.

Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti šiame susirinkime ir užsimokėti užvilktas mokestis, nes neturėjom susirinkimų per du mėnesius, tad visų pareiga buti susirinkime. Turime ir kitų reikalų aptarimui. Kviečia visus kuopos valdyba.

L. Petkiavičius,
SLA 173 kuopos sekr.

Pittsburgh, Pa.

SLA 104 Kuopos Susirinkimas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 104 kuopa, po dviejų mėnesių atostogų, laikys savo eilinį susirinkimą ketvartadienį, rugsėjo 5 dieną, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Piliečių Klubo patalpose, pirmame aukšte, South Side Pittsburgh, Pa.

Nariai ir narės prašomi ateiti į susirinkimą ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taip pat bus aptarti kuopos ir SLA organizacijos reikalai. Kiekvieno nario ir narės pareiga rupintis savo organizacija, kuri, nelaimei ištikus, teikia paramą.

Fr. Žilionis,
Kuopos korespondentas.

Waterbury, Conn.

Paminėjome Baisiuosius Birželio Įvykius

Vietinis ALTo skyrius birželio mėn. 16 dieną surengė baisiųjų birželio mėnesį įvykių minėjimą. Programai vadovavo skyriaus vice pirmininkas Varneckas, nes pirmininkas Trečiokas dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo atvykti. Meninę programos dalį išpildė parapijos choras, vadovaujamas komp. Aleksio.

Kalbas pasakė buvusi VT pirmininkė Alena Devenienė ir A. Saulaitis. Taip pat kalbėjo miesto majoro atstovas. Buvo renkamos aukos, kurių surinkta virš dviejų šimtų dolerių.

Koresp.

Susivienijimo Kuopų ir Apskričių PARENGIMAI

Binghamton, N. Y. — Susivienijimo 50 kuopos ruošiama graži gegužinė-išvyka įvyks sekmadienį, rugsėjo mėn. 1 dieną, Antano Lėpos vasarvietėje, Conklin, N. Y. Prasidės pirmą valandą po pietų. Rengėjai kviečia visus kuopos narius ir visus geros valios lietuvius ir lietuvaites dalyvauti šioje gegužinėje ir linksmai praleisti sekmadienio popietį.

—o—

Chicago, Ill. — Susivienijimo 134 moterų kuopos rengiama rudeninė išvyka-piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 15 dieną, Leppos aržuolyne, 8212 So. Kean Avenue, arti Archer Avenue. Prasidės 12 valandą. Rengėjos ir kuopos valdyba nuoširdžiai kviečia visų vietinių Susivienijimo kuopų narius ir nares, bei visus lietuvius ir lietuvaites dalyvauti 134 moterų kuopos išvykoje ir linksmai praleisti laiką.

Vertė ALEKAS M. AUGUNAS

VARGAS

Tekorius Grigas, nuo seniai žinomas visai apylinkei kaipo geriausias amatininkas ir kaipo rambiausias į bile kelionę, veža savo sergančią žmonelę į apskrities ligoninę. Jiems reikia nukeliauti apie trisdešimt verstų, o tuom tarpu kelias blogas, kuriuo važiuoti, kad ir geriausia įprastam paštoriui, butų sunki ir varginga kelionė, o apie snaudulį Grigą tai jau nėra ko nei kalbėti. Tiesiai į akis dumia šaltas vėjas. Ore, kur nepažvelgsi, sukasi sniego debesys taip, kad neišskirsi ar jis kronta iš dangaus ar žemės. Per sniego sukurius nematyti nei laukų, nei telegrafinių stulpų, nei miškų, o kuomet ant Grigo pustelia smarkus sukurys, tai nebuna matyt net kumelaitės lanko. Senyva, susmukus kumelaitė, vos-vos tik pasivelka. Didžiausią savo energijos dalį ji sunaudoja traukdama kojas iš gilaus sniego ir purtymui galvos, kad nukračius sniegą. Musų Grigas rupinasi. Retkarčiais jis neramiai pašoka nuo sėdynės ir sudrožia kumelaitei per šonkaulius.

— Klausyk, — prabilo jis į saviškę, — tu Mortel neverk. Pakęsk truputėlį. Ligoninę, Dievas duos, davažiuosim ir, momentaliai tau ir vėl viskas bus po senovei... Duos tau Povilas lašiukų, arba kraują palieps nuleisti, o gal jo maloniai pasirodys, kad reikia subraukyt tave spiritu, na ir taip... pereis tau šonskausmis. Povilas pasistengs... Be to, kad ir pasibars, kojomis suterpsės, o vis viena pasistengs... Puikus ponas, Dieve duok jam sveikatą. Tuojaus, kaip tik nuvažiuosime, pirmų pirmiausia išbėgs iš savo kontoros ir ims ledokus šaukti. "Kaip? Kodėl taip? — suriks. — Kodėl nelaiku atvažiavote? Ar aš jums koksai šuo, kad per dienas ir naktis su jumis ledokais tąsyčiaus? Kodėl rytmety neatvažiavote? Laukan! Kad ir kvapo jųs čia nebutų. Rytoj atvažiuosi!" O aš ir pasakysiu: "Ponas Daktare, Povilai! Jusų didybė! "Na gerai jau, gerai, tu ledoke, kad tau gerai butų! Važiuok į kiemą".

Grigas ir vėl sudrožia kumelaitei per nugarą ir, nežvilgterėdamas į bobolę, tęsia sau toliau murmėdamas po nosia.

— "Jusų aukštybė! Teisingai kaip prieš Dievą... štai persižengnoju, išvažiavau aš kaip tik dienai brėkštant. Kur čia į laiką paspėsi, kuomet Aukščiausias... Motina šventoji... užsirustino ir tokį šturmą užsiuntė. Patys teikitės pažiurėt. Atsakantis arklys ir tai neįstengtų, o pas mane ne arklys, bet lupyna". Povilas gi susirauks ir prabils: "Pažįstame jus! Visuomet pasiteisinimą surasite! Ypatingai tu, Grigai! Seniai aš tave pažįstu! Kol atvažiavai, gal penketą kartų karčiamoje sustojai". O aš jam: "Jusų aukštybė! Negi aš kokis vagis ar nekrikštas? Moteriškė Dievui dušią atiduoda-miršta, o aš imsiu po karčiamas stoviniuot! Ką Jųs, susimildami! Kad jos kiaurai nueitų tos karčiamos!" Tuomet Povilas paliepė tave ligoninėn nunešti, o aš pulsiu jam į kojas... "Jusų aukštybė! Dėkuoju jums kuožemiausia! Atleiskite mums kvailiams. Neapkaltinkite mus mužiku! Mums reiktų keletą sprandinių, o jųs pasivelijot save trukdyt, kojales savo snieguoti!" O Povilas pažvelgęs kreivai, lyg ir norėdamas pokštelt man į ausį ir tars: "Vietoje puolus man po kojų, tu kvaily, geriau mažiau degtinės srėbtum ir prižiurėtum savo senutę. Oi, reikia, reikia tave karšt". — "Ištikrųjų karšt, Povilai, bausk mane Dieve! Kaip gi mums nenusižeminti ir nepuldinėti po jusų kojų, kuomet jųs mums išganimas, tėvai tikrieji, Jųs aukštybė! Tikriausią kalbu... kaip kad prieš Aukščiausiąjį... spiaukite tuomet į akis, jeigu apvilsiu: kaip tik mano Morta, taip sakant, pasveiks, atsistos savo tikrame stovyje, tai viską, ką tik paliepsite, viską Jųs malonybei padarisiu. Papirosnyčią, jeigu malonėsite, tai nutekinsiu iš geriausio beržo... žaislam rytulius, arba taip kokius, užrubežinio medžio daiktelius, viską galėsiu nutekinti kuogražiausia ir viską, Jųs malonybei padarysiu! Nei grašio nuo Jųs nepaimsiu. Didmiestyje nuo Jųs už tokią papirosnyčią paimtų ketvertą rublių, o aš nei grašio". Daktaras nusišypsos ir tars: "Na, gerai jau gerai... Jaučiu, tik gaila, kad tu girtuoklis"... Aš, brač, bobut, suprantu kaip reikia su ponais apsieiti. Nėra tokio pono, kad aš su juo nemokėčiau susikalbėt. Kad tik Viešpats saugotų mus nuo kelio suklidimo. Tai šturmas! Visai akis užpustė.

Ir taip Grigas bumba be pabaigos. Mala jis liežuviu automatiškai, kad kaip nors nusiramint nuo sunkaus jausmo. Žodžių ant liežuvio daugybė, bet minčių ir klausimų galvoje dar daugiau. Vargas Grigą užklupo netikėtai-nelauktai, ir dabar jis niekaip negali atsipeikėt, aseit į savą, įsivaizdint. Gyveno jis iki šiol be rupesčio, kaip ir pusgirtis, nežinojo nei vargo nei džiaugsmo, o dabar staiga, jaučia didelį sielos išmėtinėjimą. Staiga, nei iš šio nei iš to, amžinas dribsa ir girtuoklis atsipeikėjo-išsipagiriojo ir įžengė padėtin, veiklaus, susirupinusio, skubaus ir net su gamta besigrumenčio žmogaus.

Grigas prisimena, kad jo vargai prasidėjo nuo vakar vakaro. Kuomet vakar vakare jis grįžo namo, girtutėlis kaip ir paprastai, ir sulig seniai įsigyvenusio pročio pradėjo skerečiotis rankomis ir bartis, tai jo senutė žmonelė žvilgterėjo į Grigą taip, kaip niekad pirmiau ji nepažvelgdavo. Paprastoji reikšmė jos senyvų akių budavo kaip ir kankynės, nelyginant kaip ir pas šunytį, kuri dažnai mušama ir blogai maitinama, o dabar ji žiurėjo šaltai ir nejudomai, taip kaip kad žiuri šventieji abrozuose arba mirštantieji. Iš tų keistų, nemalonių akių ir prasidėjo Grigo vargai. Sujaudintas Grigas skubiai nubėgo pas kaimyną ir išsiprašė į roges įkinkytą kumelaitę ir dabar veža savo žmonelę ligoninėn, pasitikėdamas, kad gydytojas Povilas, milteliais, tepalais ir subraukymais sugrąžins senutei pirmykščią išvaizdą.

— O tu, Mortele, taip sakant... — murma toliau Grigas, — jeigu Povilas paklaus ar mušiau aš tave, tai tu sakyk, kad ne, niekad nemušiau! O aš tave daugiau jau niekad nemušiu. Štai, galiu persižegnoti. Bene aš tave mušdavau iš piktumo? Mušiau tik taip sau. Man tavęs gaila. Kitas mažai ir tesirupintų, o aš, ve vežu... stengiuosi. Ale kad audra tai audra! Viešpatie, valia tavo, kad tik nenuklystume iš kelio... Ką, skauda šoną? Mortel, ko gi tu tyli? Aš tavęs klausiu: SKAUDA ŠONĄ?

Stebėtina Grigui darosi, kad ant senutės veido netirpsta sniegas. Stebina Grigą ir tas, kad pats veidas kaip tai ypatingai, lyg ir ištyso ir prisiėmė kokią tai keistą, murzinai vaškinę išvaizdą ir paliko rimtas, rustus.

— Na, ir paikė gi tu! — tęsia toliau Grigas. — Aš į tave iš tikros širdies ir sąžinės, kaip prieš Dievą... o tu, taip sakant... Na, ir paikė. Štai, ve imsiu ir nevešiu pas gydytoją.

Grigas nuleidžia vadžias ir užsimąsto. Jam darosi baisu. Reiktų sustot apžiurėt senutę, bet tokio nuosprendžio jis padaryt nepajėgia: baisu. Statyt jai klausimą ir negaut atsakymo, taipgi baisu. Pagaliaus, kad išspręst neaiškumą, Grigas, nežiurėdamas į senutę, apčiuopia jos šaltąją ranką ir pakelia aukštyn. Paleistoji ranka krinta kaip pynė.

— Mirė, turbut. Ak, Viešpatie

Grigas dabar verkia. Jam netaip gaila, kaip nesmagu. Jis jaučia sąžinės išmėtinėjimą. Jis mąsto: — kaip šiame pasaulyje viskas greitai veikiasi ir keičiasi. Dar neprasidėjo jo vargai, ir staiga, štai jau ir tau gatavas išsprendimas. Nesuspėjo jis dar nei pagyventi su savo žmonele, viską jai išsipasakot, pagailėti jos, kaip, štai jau ji ir mirė. Gyveno jis su savo žmonele keturiasdešimt metų, bet tie keturiasdešimt metų prabėgo, nelyginant ukanose per girtuokliavimą, peštines ir nedateklius, nejautė gyvenimo. O dabar?... Dabar lyg ir ant keršto senutė mirė kaip tik tuo momentu, kuomet Grigas pajuto, kad jis truksta jos, gyvent be jos negalįs, dideliai yra prieš ją nusidėjęs, o ji štai jau ir mirė.

— O juk ji šiame pasaulyje vaikštinėjo! — prisimena Grigas. — Aš pats ją siųsdavau pas kaimynus duonos prašyti. Jai reikėjo dar kokį desėtką metelių pagyventi, o ji turbut manė, kad aš ir ištikrųjų tokis esu. Motina švenčiausia, na, ir kur aš dabar po paibelių važiuoju? Dabar ne gydyt, o laidot. Grįžk atgal.

Grigas apsisuka važiuot atgal ir iš visos spėkos muša kumelaitę. Kelionė su kiekviena valanda darosi vis blogesnė ir blogesnė. Dabar jau lauko visai nesimato. Retkarčiais rogės užvažiuoja ant mažos eglaitės, tai vėl koks nors juodas, neįmatomas daiktas perdreskia Grigui ranką. Staiga lyg ir pasirodo laukų plotai, bet tuojaus ir vėl viskas virsta nepermatomų baltųjų sukurių.

— Kad tai but galima pradėti iš naujo gyvent... — mąsto Grigas.

Prisimena jis, kad Morta keturiasdešimts metų tam atgal buvo jauna, graži, linksma, iš turtingų namų. Išdavė ją už tekoriaus tik dėl to, kad pasiguodė ant jo amato. Kraitis ir viskas buvo paruoštas geram gyvenimui, bet visa nelaimė tame, kad jis kaip pasigėrė laike vestuvių, užvirto ant pečiaus, tad, nelyginant ir iki šiam laikui snuduriavo. Vestuves jis pamena, o kas buvo po vestuvių — nors užmušk, nieko nepamena, apart to, kad gėrė, gulėjo ir pašėsi. Taip ir pražuvo keturiasdešimts metų.

Balti snieginiai debesys pradėjo po truputį pilkėt. Oras pradeda blaivytis.

— Kur gi aš važiuoju — staiga ir vėl susigriebė Grigas. — Laidot reikia, o aš ligoninėn... Ar aš pasiutau!

Grigas vėl sukasi atgal ir vėl muša kumelaitę. Kumelaitė deda visas pastangas ir, prunkšdama, bėga risčia, Grigo, kartas nuo karto, botagu paraginta. Už nugaros girdėt kokis tai bildėsis. Grigas, kad ir nesižvalgydamas numano, jog tai nabašninkės galva daužosi į rogias. Jau pradeda visai temti, oras darosi šaltesnis ir vėjas smarkiau pučia.

— Kad taip iš naujo pradėjus gyventi... — mąsto Grigas. — Supirkčiau naujus įrankius, užsakymus imčiau... pinigus senutei atiduočia... taip!

Ir štai jam vadžios išpuola iš rankų. Jieško jų, stengiasi paimti, bet niekaip nesugraisto, pirštai sustingę ir rankos neveikia...

— Tiek to... — mąsto jis — pati kumelaitė pareis, žino kelią. Butų gerai pramigti dabar... Kol praeis šermenys, kol pradės kas rinktis, tai dabar dar yra laiko prigulti.

Grigas užmerkia akis ir snaudžia. Kiek laiko praslinkus jis lyg ir jaučia, kad kumelaitė sustojo. Jis pramerkia akis ir mato prieš save ką tai tokio juodo, lyg butų panašu į kokį tai pastatą.

Reikėtų išlipus pažiurėti, kad atpažinus kur esama, bet kad visame kune jaučiamas tokis tingėsis, kad lyg rodos but geriau sušalus vietoje pasijudinus iš vietos... Ir jis sunkiai užmiega.

Prabunda jis dideliame kambaryje su dažytomis sienomis. Per langą veržiasi malonųs saulės spinduliai. Grigas mato prieš save žmonių ir, pirmų pirmiausia, deda pastangas, kad pasirodžius esant veikliu ir sąmoningu.

— Kad taip pasimeldus, broliai, po senutės mirties! — tarė jis. — Kunigeliui reikia pranešti...

— Na, gerai jau, gerai. Gulėk tiktai! — perkarta jį kieno tai balsas.

— Viešpatie! Gydytojas Povilas! — stebisi Grigas matydamas prieš save stovintį gydytoją. — Jusų aukštybė! Geradėjas!

Nori jis pašokt ir pult gydytojui po kojų, bet jaučia, kad rankos ir kojos jam netarnauja.

— Jusų didybė! O kur gi mano rankos ir kojos?

Atsisveikink su rankomis ir kojomis... Nusišaldei! Na, na... ko gi tu verki? Pagyvenai ir dėkui Dievui! Nesigailėk, šešius desėtkus pragyvenai, tai ir užteks iš tavęs.

— Jųs... Jųs aukštybė, vargas juk! Atleiskite gerbiamasis. Kad dar taip nors penketą-šešetą metelių...

— O dėl ko taip?

— Kumelaitė juk svetima, atiduoti reikia... Žmonelę palaidot... Ir kaip šiame pasaulyje viskas greitai keičiasi, Jųs aukštybė, Povilai! Papirosnyčią iš gražiausio beržo gražiausiai nutekint! Žaislam rituliukus nutekinčiau, viską Jums padaryčiau.

Gydytojas mosykuodamas rankomis išeina iš kambario. Tekoriui Grigui—amen.

Lietuvoj Vasara

Ramiai teka Nemunėlis,
Bangos varo bangas,
Mielinuojančiam jo veide
Atsispindi dangus.

Pievų žolės jau užaugo
Ir rugiai banguoja,
Lyg užburtas, tolumoje,
Miškas mėlinuoja.

Nusilenkę žolės šnybžda
Kas tai paslaptingo,
Saulė kepina ir žemė
Karšty lyg sustingo.

Vien spalvuotos peteliškės
Pievuos sukinėjas,
Ir palangėj viturėlio
Linksmos giesmės liejas.

Sofija Ambrazevičienė.

ROMAS KEZYS

LIETUVIŲ SKAUTŲ VEIKLA

Skautų ir Skaučių Stovykla

Šį šeštadienį, rugpiučio 24 dieną New Yorko-New Jersey skautės ir skautai išvyksta į stovyklą. Stovykla pavadinta VYDUNO vardu, idant pagerbti ir prisiminti šį musų tautos didįjį mintytoją.

Stovykla bus įrengta gražiuose Catskill kalnuose, p. Kriaunaičių vasarvietėje, Andes, N. Y. Svečiai, kurie norės aplankyti stovyklą ir pasilikti savaitgaliui, galės apsistoti pas p. Kriaunaičius. Kaina parai — 7 dol. (maistas ir nakvynė).

Skautų stovyklos viršininkas bus psktn. R. Kezys; programos vedėjas ir komendantas — psktn. J. Ulėnas; stovyklos kapelionas — kun. J. Pakalniškis; virtuvės šeimininkė — p. Eug. Kezienė.

Stovykloje bus akcentuojamas lietuviškumas, drausmingumas ir praktiško skautavimo dalykai. Šiems ir panašiems tikslams įgyvendinti skautams yra paskelbtas konkursas, kur taškų sistema bus įvertinti pažangiausi skautai, ir laimėtojams bus įteiktos dovanos.

KELRODIS į STOVYKLĄ. Įvažiuoti į N. Y. Throughway; išsukti 19 exit (Kingston); važiuoti 28 keliu iki Andes. Čia pasiteirauti, kur yra Druskonie Hall.

Skautų tėveliai ir bičiuliai kviečiami stovyklą aplankyti jos atidarymo ir uždarymo metu — rugpiučio 25 ir rugsėjo 1 d.

Balfo Skyriams

PAGALBOS PRAŠYMAI

Prašo vaistų nuo džiovos

"Iš Lietuvos kreipėsi A. L., kad aš jam parupinčiau vaistų nuo džiovos. Jau trys metai, kaip jis serga džiova ir neturi iš ko nusipirkti vaistų. A. L. pažįstu kaip dorą, teisingą ir susipratusį lietuvį. Budamas ligonis dirba, nes turi išlaikyti šeimą, kuri susidaro iš dviejų mažamečių vaikų, žmonos ir savęs.

Mielai norėčiau jam padėti, bet pati turiu tris seseris ir du brolius. Visi su šeimom ir reikalingi pagalbos.

Prašau atkreipti dėmesį į mano prašymą ir suteikti pagalbą A. L. Lietuvoje".

Serga nuomaru

"Nuo 1948 m. gyvenu toli nuo savo krašto, kur bebunant susirgo mano sūnus, gimęs 1938 m. Jo ligą daktarai vadina Epillepsija, lietuviškai nuomaras. Iš niekur pagalbos negaliu tikėtis. Joks vietinis gydymas nepadėjo. Todėl kreipiuosi į Tamstas Brangieji prieteliai prašydamas pagalbos — vaistų nuo tos baisios ligos. M. V. Jurbarkas".

Invalidų šeima prašo pagalbos

Gyvename su vyru dviese, šeimos neturimę. Vyro abi rankos sužalotos nuo 1945 metų. Mažai darbingas, o aš jau daugelį metų gydausi. Prašyčiau kokios nors pagalbos vaistais ar kuo tik galite. Tikiuosi sulaukti atsakymo ir iš anksto už viską dėkoju. Marijona U."

Padėka

"Per Jusų įgaliotinį Vokietijoje mano serganti dukrelė gavo Jusų surinktas aukas mano dukrai gydyti. Už šią didelę man pagalbą nuoširdžiai dėkoju. V. Kudžmienė, Oldenburg, Vokietija".

Skyrių pagalba reikalinga

Prašymų skaičius iš Lietuvos ir Sibiro smarkiai daugėja, o tuo tarpu aukos bendrai šalpai visur labai sumažėjo. Skyriai prašomi atnaujinti ir sustiprinti savo veiklą.

Žiemai artinantis, pagalbas prašymai dar daugiau padidės. BALF.

Jungtinių Amerikos Valstyvių ir Kanados Lietuvių Gydytojų Suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugija š. m. rugpiučio 31 dieną ir rugsėjo 1 dieną (Darbo Dienos savaitgaly) šaukia JAV ir Kanados lietuvių gydytojų bei praktikuojančių dantų gydytojų suvažiavimą, kuris įvyks Chicago, Illinois, Morrison Hotel patalpose.

Darbų tvarka sekanti: Šeštadienį rugpiučio 31 dieną nuo 12-2 valandą dalyvių registracija, antras aukštas, Foger.

Po to nuo 2 iki 6 valandai ir sekmadienį nuo 12 val. iki 2 val. bus medicinos pranešimai, kuriuos darys: Dr. W. M. Eisen, Dr. A. O. Šabanas, Dr. D. Degesys, Dr. J. Adomavičius ir Dr. V. Pavilonis.

Sekmadienį nuo 2:30 iki 6 valandai visuomeniniai pranešimai ir organizaciniai reikalai: Dr. V. Tercijonas, Dr. J. Meškauskas, Dr. A. Montvidas, Dr. H. Brazaitis. 6 valandą įvyks koncertas-banketas.

Rugsėjo 2 diena palikta laisva, kad suvažiavimo dalyviai galėtų aplankyti savo draugus bei pažįstamus Cnicagoje arba turėtų laiko grįžt namo.

Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugija kviečia visus lietuvius gydytojus ir visus praktikuojančius dantų gydytojus bei jų šeimos narius (ponias) suvažiaviman.

Šeimos nariam bus paruošta atskira programa, susipažinimo arbatėlė bei kitos pramogos, todėl neteks nuobodžiauti mediciniškose paskaitose.

Savaime aišku banketas ir koncertas bus įdomųs ir medicinos darbuotojam ir jų šeimos nariam.

Suvažiavimo rengėjam yra svarbu iš anksto žinoti suvažiavimo dalyvių skaičių. Todėl jau yra pats laikas nedelsiant registruotis rašant šiuo adresu:

DR. V. TAURAS,
5100 S. Western Ave.,
Chicago 9, Ill.

Norintieji gali iš anksto užsisakyti viešbučiuos kambarius. Suvažiavimo Rengimo Komisija ir tuo pasirupins. Todėl svarbu savo pageidavimus kaip galima anksčiau pranešti, kad juos laiku galima but pilnumoj įvykdyti.

Dr. Vytautas Tauras,
Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugijos sekretorius.

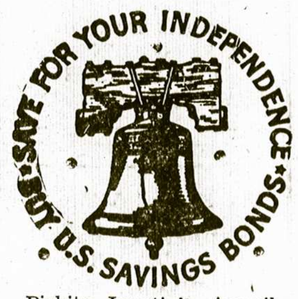

Pirkite Jungtinių Amerikos Valstybių Bondsus. Pirkdami bondsus, investuosite savo atliekamus pinigus į saugią vietą ir gausite nuošimčius.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS AMERIKOJE

Sekančios radijo stotys duoda naudingų žinių 70 m. SLA Sukaktuvinio Vajaus reikalais. Klausykite nurodytomis valandomis.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas, Vedėjas Petras Viščinis.
47 Banks St., Brockton 18, Mass. Tel. JUniper 6-7209.
WBMS — 1090 k. Sekmadieniais 12:30—1:00 val. p. p.

CHICAGO, ILL. Margutis. Vedėja L. Vanagaitienė
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
WHFC — 1450 k. Dabar turime kasdien radijo programą nuo 9:00 iki 9:45 val. vakaro. Ketvirtadieniais du kartu: nuo 7:00 iki 8:00 ir nuo 9:00 iki 9:45 (visos programos vakarais). O sekmadienį po pietų nuo 1:00 iki 2:15.

CHICAGO, ILL. Radijo Valanda. Vedėja Sophie Barcus.
7159 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. HEmlock 4-2413.
WGES — 1390 kilocycles. Pirmadienį iki penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare. Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

DETROIT, MICH. Lithuanian Melodies, Ved. Ralph Valatka.
15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich. BRoadway 3-2224
WPAG (Ann Arbor) 1050 k. Sekmadieniais 1:00-1:30 p. p.

LOS ANGELES, CAL. Lietuviškoji Radijo Programa, Vedėjas Bronius Gediminas. 4023 W. 60th St., Los Angeles 43, Cal.
Tel. AXminster 5-2260 KALI 1430 k. Šeštadieniais 12:30 — 1:00 val. po pietų.

NEW YORK — NEW JERSEY. Lietuvos Atsiminimai. Vedėjas Jack Stukas.
1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.
WEVD—1330 k. 97-9 meg. Šeštadieniais 4:00-5:00 v. p. p.

PITTSBURGH, PA. Vedėpai Povilas ir Gertruda Dargiai.
2040 Spring Hill Road, Pittsburgh 16, Pa.
WPIT — 730 k. Sekmadieniais 12:30—1:00 val. p. p.

PITTSTON, PA. Lithuanian Melody Hour. Vedėjai J. Maceina ir adv. Thomas F. Mack.
466 Main St., Pittston, Pa.
WPTS — 1540 k. Sekmadieniais 10:30—11:00 ryte.

WILKES BARRE, PA. Vedėjas Adv. J. Verbalis.
500 Bennet Bldg., Wilkes Barre, Pa.
WILK — 980 k. Sekmadieniais 12:05—12:30 val. p. p.

Klausykite radijo pranešimus apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir tapkite jo nariais.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Linkėjimai iš Atostogų

Susivienijimo 297 kuopos ilgametis finansų sekretorius, Andrius Dėdinas iš Greenfield, Mass., vasaros metu laikinai apsigyvenęs White Cliff of Plymouth, Mass., prisiuntė linkėjimus redaktoriui ir visam centro personalui. Jis rašo, kad greitu laiku grįž į Greenfieldą ir vietoje pradės tvarkyti SLA kuopos reikalus.

Linkėjimai iš Highlands

Brooklyniečiai Bronės Spudienė ir kiti Susivienijimo 335 kuopos nariai: Uršulė Križinas, Vincas Kavel ir J. Rimavičius, leisdami atostogas Hignlands, N. J., prisiuntė linkėjimus redaktoriui ir rašo, kad jie leidžia linksmai laiką.

Gribai Apsigyveno St. Petersburg, Floridoje

Čikagiečiai Jurgis ir Petronėlė Gribai, Susivienijimo žymųs veikėjai, prisiųsdami linkėjimus redaktoriui ir visam Susivienijimo centro personalui, tarp kitko rašo:

"Apie čionaitinį gyvenimą dar mažai žinome, nes neseniai čia gyvenam. Lietuvių čia gyvena nemažas skaičius, beveik visi tokio amžiaus kaip ir mes, tai ir veikimo mažai yra".

Brooklyn, N. Y.

Iš Dariaus ir Girėno Skridimo Minėjimo

Š. m. liepos 19 dieną Lietuvių Piliečių Klubo salėje įvyko karžygių lakunų Dariaus ir Girėno 24 metų sukakties nuo skridimo minėjimas. Vakarą atidarė Paminklo Komiteto vice pirmininkė Bronė Spudienė ir paprašė susirinkusius vienos minutės atsistojimu pagerbti žuvusius didvyrius Darių ir Girėną. Po to pakvietė to komiteto pirmininką Joną Šaltį vesti vakaro eigą. Jis po įžanginės savo kalbos, perstatė solistę Ireną Stankunaitę ir muzika J. Stankuną skambinti pianu, abudu iš Linden, N. J. Dainininkė sugiedoje Amerikos ir Lietuvos himnus.

Pagrindines kalbas pasakė Vienybės redaktorius Juozas Tysliava ir Tėvynės redakcijos atstovas J. Petrėnas. Jų kalbos buvo žingeidžios apie lakunų dedamas pastangas svarbiai aviacijos kelionei, kurie 1933 metais liepos 15 dieną išskrido per platųjį Atlantą iš New Yorko siekiant Kauną. Taipgi tarė žodį Paminklo Komiteto nariai adv. S. Briedis, Jr., ir Petras J. Montvila.

Menininkai pertraukomis davė gražių lietuviškų dainų programą. Publika plojimu dėkojo kalbėtojams ir menininkams. Aukas gelbėjo rinkti Ona Kazlauskienė ir Alesandras Kundrotas, kurių paminklo naudai surinkta $53.70, iš pirmiau gauta $6.00, viso $59.70. Paminklo Komiteto nariai pasižadėjo aukoti: J. Šaltis, B. Spudienė, adv. S. Bredes, jr. po $20.00; P. J. Montvila $25.00. P. Lišauskas iš Maspeth, N. Y., davė surį.

Šia proga nuolankiai prašome gerbiamos visuomenės Dariaus ir Girėno paminklo statymui aukų, čekį ar pašto perlaidą teikitės išrašyti sekamai: Darius Girėnas Monument Fund ir siųskite Fondo Komiteto iždininkui Mr. P. J. Montvila, 65-66 — 98-th St., Woodhaven 21, N. Y.

Visiems už aukas ir dalyvavimą minėjime nuoširdžiai dėkojame.

Paminklo Statymo Komitetas.

Sandaros II-ji Apskritis Rengia Gegužinę

Sandaros II-sios apskrities gegužinė-piknikas įvyks rugsėjo 1 dieną (Labor Day), Belleview Grove Parke, šale Waterburio. Rengėjai prašo apskrity priklausančių kuopų narius ir visus geros valios lietuvius joje dalyvauti ir tyrame ore, gražioje nuotaikoje su draugais praleisti sekmadienio popietį. Vieta labai lengva pasiekti (North Main Street). Ta pati vieta kur buvo Susivienijimo ketvirtosios apskrities piknikas.

Taigi visų lietuvių pareiga yra paremti šią Sandaros metinę gegužinę.

Kviečia Rengėjai.

Chicago, Illinois

SĖJOS GEGUŽINĖ

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis laikraštis SĖJA, kuris leidžiamas Melrose Park, Ill., rengia rugsėjo 1 dieną gegužinę. Gegužinė įvyks Maywood Grove No. 3, Maywood, Ill., First Avenue, du blokai į šiaurę nuo Lake Street. Pradžia nuo 10 valandos ryto.

Daug svečių bus ne tik iš Chicagos, bet ir iš kitų vietovių. Džiugu pastebėti, kad dauguma SĖJOS bendradarbių ir rėmėjų yra SLA nariai, garbingi šios senos organizacijos veikėjai. **Gr.**

Kazimierui Lukšiui 65 Metai Amžiaus

Rašo **Ignas Medziukas,**
Los Angeles, Calif.

Š. m. kovo mėn. visuomenininkui ir lietuviškos kino kronikos pijonieriui Kazimierui Lukšiui suėjo 65 metai. Jam pagerbti ALB ir ALT Los Angeles Apyl. valdybos rugpiučio 24 dieną Scully's Restorane rengia šios sukakties minėjimą.

Kazimieras Lukšis gimė 1892 m. kovo mėn. 4 dieną Vizgirdonių kaime, Varėnos vals., Alytaus apskrity, Dzukijoje. 18 metų budamas atvyko į Ameriką. Dirbdamas sunkų fizinį darbą, atliekamu laiku mokėsi. Įsigijo elektrotechniko, kino operatoriaus ir fotografo specialybes. Atitarnavęs Amerikos kariuomenėje laike Pirmojo Pasaulinio karo, ėmė rodyti judomuosius paveikslus, lankydamasis lietuvių kolonijose Amerikoje. Vėliau nusipirko savo kino teatrą.

Nepriklausomos Lietuvos metu, daug kartų buvo parvykęs į Lietuvą, kur filmuodavo visus svarbesnius Lietuvos gyvenimo įvykius ir įdomesnes vietoves. Šias filmas veždavo į Ameriką ir rodydavo jas lietuvių kolonijose, tėvynės pasiilgusiems lietuviams. Pagaliau parvykęs Lietuvon, planavo čia pastoviai įsikurti. Raseinių mieste pastatė didelius namus, įrengė kino teatrą, klubą, viešbutį ir keletą krautuvių. Taip pat ilgą laiką tiekė visiems Lietuvos kinams lietuvišką kino kroniką.

Už savo propagandinį filmos darbą apdovanotas Nepriklausomybės medaliu.

Rusų bolševikams okupavus Lietuvą, visas jo turtas buvo nacionalizuotas, o pats sunkiais keliais pasiekė Amerikos krantus ir apsigyveno Los Angeles mieste. Čia dirbdamas laivų dirbtuvėse, atliekamu laiku mokėsi real estate, public notary ir insurance. Išlaikęs egzaminus, atidarė Lithuanian Realty Co.

Jis yra buvęs visos eilės lietuviškų organizacijų aktyvus narys, ne vienai jų vadovavęs, o kitas ir įkuręs. Keletą metų buvo BALFo ir ALTo Los Angeles skyrių pirmininkas. Jis pats sudaręs garantijas atvykti į Ameriką bene 35 tremtinių šeimoms. Jis judrus SLA veikėjas ir dažnas suvažiavimų dalyvis. Jis yra lietuvių šv. Kazimiero parapijos fundatorius.

Visą gyvenimą daug ir sunkiai dirbęs, sulaukęs senesnio amžiaus, Kazimieras tikisi pasilsėti daugiausia laiko skirdamas medžioklei ir žvejybai, jo iš jaunų dienų pamėgtam sportui.

Renku Lietuvos Pinigus

Aš jau seniai rinkinėju Nepriklausomos Lietuvos pinigus ir turiu jų nemažai surinkęs, bet dar truksta monetų ir banknotų. Kas turite tokių pinigų, prašau paaukoti ar parduoti.

Aš noriu surinkti visus Lietuvos pinigus ir juos perduoti vienam pinigų muziejui globoti, kelti Lietuvos vardą ir išlaikyti pinigų istoriją.

Taigi brangus broliai ir sesutės, kurie turite Lietuvos pinigų, įdėję į voką prisiuskite šiuo adresu:

Andrew W. Dėdinas,
97 Norwood Street,
Greenfield, Mass.

Wilkes Barre, Pa.

Vakarienė su Programa

Rugpiučio 11 dieną lietuvių tautiškoj salėj, kun. J. Gaspariunui vadovaujant, įvyko vakarienė su trumpa programa. Kunigo lietuvių kalbos mokyklėlės du mokiniai R. Račinskas, pirmo skyriaus mokinys padeklavavo eilėraščius, o jo brolis P. Račinskas atliko pasikalbėjimą "Motinos su pele".

Dainų programą atliko F. Lukas ir Rožė Salvičiutė. Ji pirmą kartą čia girdėta. Ji dainuoja žemu balsu ir atitinka moderniškam amerikiečių šių dienų dainavimui. Jei ji turės progą pasirodyti talentų tarpe, gali įsigauti į profesionalių dainininkų eiles. Pianu akompanavo parapijos vargonininkė.

—o—

Lietuvių Piliečių Klubas turėjo savo metinį pikniką viešame Sans Couci parke. Pasekmės bus geros, nes oras buvo patogus parengimams, tai daug lietuviškų parengimų buvo.

—o—

Anglių industrija dirba nepilną laiką, tai ir lietuvių randasi be darbių eilėse po pora savaičių. Bet dabar jie patenkinti, kad ir nedirba, nes gauna bedarbio mokestį $35.00 į savaitę. Šiaip įvairi smulki industrija dirba normaliai. Mažų namelių statyba irgi eina geriau, negu prieš 20 metų, o prieauglius žmonių išvažiuoja dirbti į kitus miestus. Dėl tos priežasties, kaip atrodo, seno stiliaus namai apleidžiami.

—o—

Rugpiučio 4 dieną po SLA 35 kuopos susirinkimo kun. J. Gaspariunas pakvietė važiuoti į scrantoniečių pikniką. Nuvažiavus susitikome kun. M. Valadką. Jis paprastai užveda kalbą apie lietuviškus reikalus. Šį kartą jis irgi paklausė kaip sekasi verbavimas SLA narių. Jo minties turinys rodė, kad čia nedirbama ganėtinai dėl Lietuvai atgavimo nepriklausomybės. Pakaltinta inteligentija, kad ji išsiskyrus iš masių, kur galėtų skleisti lietuvišką kulturą, o didžiavimasis savais mokslais ir talentai nieko konkrečio neduoda.

J. V. Stanislovaitis.

Prašomi Atsiliepti

Pajieškomas Antanas ir Albertas Bagočiai, seniai gyvenanti Amerikoje. Iš Lietuvos paeina — Pavandenio parapijos. Prašomi atsiliepti natys ar žinantieji apie juos pranešti šiuo adresu:

JUOZAS BENIULIS,
1601 Blaine Avenue,
Terre Haute, Indiana

SLA nariai, prirašykite prie SLA savo šeimos narius ir pažįstamus vajaus metu.

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidentui ir Iždininkui Pasirašymui Rugpiučio 17 Dieną, 1957 Metų

Išmokėtos pomirtinės

VERONIKA KENTRIENĖ, 16 kp., Harrisburgh, Pa., gimus gruodžio 18, 1885 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 6, 1929 m., mirė liepos 13, 1957 m. Velionės sunui, Pranui Kentrui, pomirtinės išmokėta $729.00

STASYS MASLAUSKAS, 85 kp., Edwardsville, Pa., gimęs spalio 17, 1888 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 10, 1921 m., mirė liepos 20, 1957 m. Velionio žmonai, Mary Maslauskienei, pomirtinės išmokėta $600.00

MARY BRENZA, 208 kp., Chicago, Ill., gimus gegužės 10, 1893 m., Wilkes Barre, Pa. Prie SLA prisirašė balandžio 4, 1936 m., mirė gegužės 27, 1957 m. Velionės seseriai, Ceceliai Bendza, pomirtinės išmokėta $747.00

VERONIKA JOHNSON, 214 kp., St. Louis, Mo., gimus balandžio 2, 1894 m., Junbarkas, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 1, 1935 m., mirė liepos 3, 1957 m. Velionės sunui, Edward P. Johnson, pomirtinės išmokėta 441.00

KAZYS GAIDŽIUNAS, 246 kp., Plymoutn, Pa., gimęs birželio 29, 1884 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 3, 1917 m., mirė rugpiučio 3, 1957 m. Velionio vaikams: Marei Kenger, Antanui Gaidžiunui ir Leonardui Gaidžiunui, pomirtinės išmokėta .. $600.00

Viso $3,117.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $96,943.15

Išmokėtos ligoje pašalpos

V. B. AMBROSE, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 8 savaites	$24.00
S. MARCELIONIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 8 s.	36.00
E. AMBRAZEVIČIUTĖ, 39 kp., Gilberton, Pa. Sirgo 8 s.	72.00
A. BARTKIENĖ, 60 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 5 s. ir 1 d.	23.25
M. DEGESIUNIENĖ, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 3 s. ir 1 d.	28.50
P. GARDULIS, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 4 s.	18.00
J. VERSECKAS, 131 kp., Norwood, Mass. Sirgo 8 s.	54.00
A. PALAZIENĖ, 207 kp., Manchester, Conn. Sirgo 8 s.	36.00
J. W. KAMINSKAS, 207 kp., Manchester, Conn. Sirgo 2 s. ir 4 d.	12.00
A. PURLIENĖ, 251 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s. ir 1 d.	37.00
P. RIMKUNIENĖ, 277 kp., Leechburg, Pa. Sirgo 8 s.	24.00
Z. MARTINONYTĖ, 328 kp., Jamaica Plain, Mass. Sirgo 2 s. ir 4 d.	33.50
V. VYŠNIAUSKAS, 335 kp., Greenpoint, N. Y. Sirgo 8 s.	36.00
Viso	$434.25
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$16,397.31

M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius

REIKALAVIMAI

Reikalingos moterys namų ruošos darbui, vieną dieną savaitėje — ketvirtadieniais. Atlyginimas $1.25 valandai ir apmokamas važiavimas. Prašau paskambinti telefonu.
NIghtingale 5-3096

Naujiena!!!

Pinigai persiunčiami į Sov. Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją. Pilnai garantuojame ir oficialiai pristatome per 2 savaites — 100 rublių — $10. Persiuntimas atseina $5. Perlaidos didžiausia suma 50 dol., bet galima užsakyti perlaidų kiek norima.

GRAMERCY
744 Broad Street
Newark, New Jersey
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Com.

SLA VASARNAMIS
ATLANTIC CITY, N. J.
128 S. MAINE AVE., (Boardwalk at Oriental Ave.)
Tel. 5-9963
SAULĖ, JURA IR TYRAS ORAS
Kiekvieną Vilioja į Atlantic City!
Vasaros sezono kainos (nuo Birželio 15 d.):
Vienam asmeniui $3.00 ar $4.00 parai.
Dviems viename kambaryje $5.00 parai.
Dviems viename kambaryje su dviem lovom nuo $6.00 iki $7.00 parai.
Už pridedamą lovą kambaryje $2.00 parai.
Moderniškai įrengti kambariai, dvi moderninės virtuvės, kuriomis gali naudotis svečiai, jei nenori valgyti artimuose ir patogiuose restoranuose. Jurų maudynės prie pat namo.
Užsisakykit kambarius iš anksto laišku ar telefonu.
SLA VASARNAMIS
128 S. MAINE AVE., ATLANTIC CITY, N. J.
Tel. 5-9963
ar
307 W. 30th ST., NEW YORK 1, N. Y.
Tel. LAckawanna 4-5529

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

VADOVAS Į SVEIKATĄ
Geriausiam sveikatos išlaikymui nauja knyga
BUKITE SVEIKI
kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis, SLA Daktaras Kvotėjas. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip buti sveiku ir ilgai gyventi.
Ši svarbi knyga privalo rastis kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojaus užsisakykite. Antra laida, iliustruota daugeliu atvaizdų.
Užsakymus siųskite knygos autoriui:
DR. S. BIEŽIS,
3148 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonas Republic 7-7868

Pati patikimiausia firma siuntiniams persiųsti į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus yra
PARCELS TO RUSSIA, INC.
1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.
Tel. INgersol 7-7272, INgersol 7-6465
Pristatymas garantuojamas gavėjo parašu.
Siuntiniai išsiunčiami skubiai.
MUSŲ SKYRIAI:
NEW YORK CITY, 78 Second Ave. Tel. ORchard 4-1540
DETROIT 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave. TO. 8-0298
HARTFORD, CONN., 651 Albany Ave. Tel. CHapel 7-5164
LOS ANGELES, CALIF., 121 S. Vermont Ave. DU. 5-6550
PHILADELPHIA 23, PA., 832 North 7th St. WA. 3-1747
CHICAGO, ILLINOIS, 3741 W. 26th St.. Tel. CR. 7-2126
NEWARK, NEW JERSEY, 263 Market St. MA. 2-6937

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863 INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaito 8-10 puslapių savaitraštį
NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.
PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikose— 5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis— pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.
NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.
ADRESAS: **"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA",**
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q, Canada.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI
Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant geležinkeliu, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.
Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.
Kaina 75 Centai. Užsisakant adresuoti:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS
Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj
NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje —$9.00 metams, $5.00 — pusei metų. Kitose valstybėse — $11.00 metams, $5.50 — pusei metų. Chicagoje — $10.00 metams, $5.50 — pusei metų.
NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois